

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК**

**ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ
АПК УКРАЇНИ**

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів України

Полтавська державна
аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

24 жовтня 2019 р.

м. Полтава

УДК 657

П 48

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : зб. матер. ІУ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 24 жовтня 2019 р.). Полтава : ПДАА, 2019. 544 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 685

Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 2 від 21.10.2019 р.)

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Голова організаційного комітету:

Аранчій Валентина Іванівна – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Члени організаційного комітету:

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Жук Валерій Миколайович - доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, заслужений діяч науки і техніки України (м. Київ, Україна);

Мармуль Лариса Олександрівна - доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Херсонський ДАУ» (м. Херсон, Україна);

Метелиця Володимир Михайлович - доктор економічних наук, директор Інституту обліку та фінансів Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН, (м. Київ, Україна);

Красноручський Олексій Олександрович - доктор економічних наук, професор, завідувач, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ імені Петра Василенка (м. Харків, Україна);

Левченко Зоя Михайлівна– кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Плаксієнко Валерій Якович – доктор економічних наук, професор, завідувач, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Пилипенко Катерина Анатоліївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Шановні учасники
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління
підприємницькою діяльністю»

Законодавчі зміни в податковому та бухгалтерському обліку вимагають значної уваги при оформленні фінансово- господарської діяльності суб'єктами господарювання всіх форм власності.

Економічне становище України передбачає розширення підприємницької діяльності в умовах серйозних змін фіскальної політики, реформування обліку та оновлення завдань аудиту. Управління підприємницькою діяльністю вимагає проведення аналізу фінансового стану суб'єкту господарювання. Разом з тим, наші зусилля повинні бути направлені на визначення проблем та вдосконалення менеджменту, маркетингу та фінансово-облікової системи в цілому.

Приймаючи участь у IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю» Ви маєте можливість визначити важливі аспекти щодо забезпечення обліково-аналітичною інформацією, розробки маркетингових ходів та визначення основних завдань управління діяльністю.

Основною метою конференції є надання можливості науковцям вищих навчальних закладів, здобувачам вищої освіти, фахівцям-практикам продемонструвати результати наукових досліджень, запропонувати власне бачення вирішення проблем обліково-аналітичного забезпечення управління установами державного сектору та підприємницькою діяльністю.

Шановні учасники конференції, щиро бажаємо Вам успіхів у роботі, творчої наснаги та невтомності в проведенні наукових досліджень і примноженні результатів.

З повагою,
голова організаційного комітету,
кандидат економічних наук,
професор, ректор Полтавської
державної аграрної академії

В.І. Аранчій

24 жовтня 2019 року

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

	стор.
Теоретичні основи системи управління витратами підприємства <i>Л.М. Березіна, А.В. Резнік</i>	13
Шляхи підвищення ефективності виробництва у ПП «імені Калашника» Полтавського району <i>І. В. Бондур</i>	16
Стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємств <i>Л.В. Бражчик, Д.Ю. Глушко</i>	19
Прибуток підприємства: теоретика-прагматичні аспекти <i>Н.В. Бутко</i>	21
Аспекти запобігання корупції в процесі комунікації бізнесу та влади <i>О.В. Герасименко, В.Б. Калагурка</i>	23
Основні аспекти управління інноваційно-орієнтованими підприємницькими структурами <i>О.М. Гіржева</i>	26
Організація обліково-аналітичного забезпечення процесу формування стратегії розвитку підприємства <i>Р. І. Греченко</i>	29
Світові тенденції оподаткування кооперативних підприємств <i>Н. А. Гринюк</i>	32
Фінансова підтримка розвитку малого підприємництва регіону (на прикладі Миколаївського регіону) <i>Л.О. Гришина, О.В. Красіловська</i>	35
Формування механізму управління ресурсним потенціалом підприємства <i>І.В. Даниленко</i>	38
Стан витрат виробництва у сільському господарстві <i>Л.М. Демиденко, В.С. Стельмах</i>	40
Актуальні питання інноваційного розвитку підприємств аграрної сфери <i>Н. В. Дем'яненко, А. А. Поліщук</i>	4
Структурні зміни у формуванні собівартості продукції рослинництва <i>А. В. Дігтярь</i>	45
Основні результати діяльності аграрних підприємств України <i>Т.В. Дядик, Є.О. Волошина</i>	48
Стратегічне управління рестораном на основі BALANCE SCORECARD SYSTEM (BSC) <i>В.Д. Карпенко, Д.В. Головіна</i>	52
Формування комплексу заходів для підвищення мотивації персоналу підприємства <i>Л.Л. Кірова</i>	55
Трансфертне ціноутворення в умовах українських реалій <i>К.О. Кухта</i>	58
Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення управління підприємством <i>М.Ю. Мальченко</i>	63

Впровадження системи публічних закупівель в Україні	<i>Р.Р. Малюк</i>	66
Публічні закупівлі: економічний зміст та інтерпретація згідно з чинним законодавством	<i>М.В. Манжуров</i>	68
Система управління фінансовими ресурсами підприємства на мікрорівні	<i>К.В. Недойнов, Г.В. Соломіна</i>	70
Офшорні та низькоподаткові юрисдикції: податковий та історичний аспект	<i>Т. А. Орошан</i>	73
Сутність підсистем системи управління підприємством	<i>О. Г. Піхуля, Є. О.Олійник</i>	77
Формування стратегії підприємств на основі оцінки ефективності виробництва продукції	<i>Н.О. Рибак</i>	80
Теоретичні основи забезпечення ефективності виробництва продукції тваринництва	<i>В. О. Салашна</i>	83
Особливості продажу книг в магазині «Сторінка»	<i>А. В. Світлична, Ю. О. Кучеренко</i>	86
Інвестиційна стратегія як елемент антикризового управління підприємством	<i>І.А. Сільченко</i>	88
Інноваційний розвиток машинобудівної галузі України в умовах євроінтеграційних процесів	<i>К. О. Семенов</i>	91
Основні фактори впливу на розвиток промислового потенціалу	<i>В.О. Степанова</i>	94
Оцінювання вартості бізнесу	<i>Н. В. Суббота</i>	97
Формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств	<i>Н.В. Федорович</i>	100
Сутність та роль маркетингової стратегії	<i>В. М. Чернега, Ю. В. Вакуленко, А. С. Олійник</i>	103
Теоретичні підходи до визначення поняття «антикризове управління»	<i>Д.О. Чиквашвілі, Г.В. Соломіна</i>	106
Трактування проблеми конфлікту інтересів	<i>А. В. Ярошенко, Є. О. Олійник</i>	109

**СЕКЦІЯ 2. СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ЕКОНОМІЧНА
ПОЛІТИКА**

Публічні закупівлі центрів первинної медико-санітарної допомоги Полтавської області: стан та перспективи розвитку	<i>Є. А. Карпенко, Л. І. Завора</i>	113
Соціальна політика України в контексті інтеграції до Європейського союзу	<i>В. Р. Єценко, К. А. Пулипенко</i>	116
Соціальні аспекти управління трудовими ресурсами	<i>В.Я. Плаксієнко, Л.В. Сень, Є.А. Пукас</i>	120

**СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

Сучасний бухгалтерський облік сталого розвитку	<i>Д. П. Бас</i>	126
Удосконалення методики складання звітності про фінансові результати	<i>В.В. Білокриницька</i>	129
Економічний зміст та характеристика доходу для цілей обліку	<i>К. А. Борідка</i>	132
Первинні документи із ЗЕД	<i>Ю.О. Бутенко</i>	135
Податок на доходи фізичних осіб: проблемні аспекти та значення в наповненні бюджетів об'єднаних територіальних громад	<i>Ю.А. Верига, Н.В. Прохар</i>	140
Ревізія, як складова форма контролю оборотних активів підприємства	<i>В.М. Гаврилюк</i>	143
Обліково-аналітичне забезпечення процесу управління формуванням і стягненням дебіторської заборгованості	<i>Ю.Ю. Гетманенко, В.О. Муляр</i>	146
Особливості проведення судових економічних експертиз в сфері оплати праці роботодавцями	<i>О.А. Горлачук</i>	149
Підходи щодо сутності поняття «основні засоби»	<i>В. В. Гребеник, А. Г. Кальнобродська</i>	152
Облік розрахунків за претензіями	<i>Ю. М. Грибовська, Л. О. Ходаківська</i>	154
Зміни в обліку податку на додану вартість у 2019 році	<i>В.О. Грицюк</i>	158
Професійна етика бухгалтера	<i>Ж. Ю. Демочко, Ю. О. Романченко</i>	161
Проблемні питання організації бухгалтерського обліку виробничих запасів	<i>К. І. Денисюк, Т. П. Мац</i>	164
Оцінка відповідності змісту фінансової звітності інформаційним потребам користувачів	<i>А.Ю. Дідур, В.А. Мороз</i>	167
Сучасний стан та напрями вдосконалення організації бухгалтерського обліку виробничих запасів	<i>В. Ю. Дорощук, А. В. Чорнуцький</i>	170
Особливості обліку експортних операцій в Україні	<i>Ю.Ю. Єльцова</i>	172
Проблемні питання обліку і аудиту грошових коштів	<i>А. О. Земко</i>	175
Організація обліку та контроль розрахунків з оплати праці на підприємстві	<i>В.С. Ільїн, А.Я. Курчицька</i>	78
Контроль доходів органів місцевого самоврядування	<i>Н.Г. Карпенко, Г.О. Герасименко</i>	183

Управлінський облік в системі управління розрахунками з покупцями та замовниками	<i>Є. А. Карпенко, Є. М. Грицаєнко</i>	186
Штрафні санкції за порушення правил обліку пального	<i>Н.Г. Карпенко, М. М. Клименко</i>	189
Завдання обліку видатків закладів освіти	<i>Н.Г. Карпенко, М. П. Мироненко</i>	192
Принципи кодування рахунків в контексті управлінського обліку виробничих витрат підприємства	<i>О.П. Коваль, С.О. Ткачова</i>	195
Організаційні аспекти аналізу майнового стану підприємства	<i>Я. М. Кузьміна</i>	198
Міжнародний підхід до відображення інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства	<i>В.А. Лінник, Ю.С. Шакірова</i>	201
Витрати та доходи сімейних молочних ферм: обліковий аспект	<i>О. В. Лега, Р. В. Липський, Н. М. Золотоверх</i>	204
Оплата товарів в інтернет-торгівлі: обліковий аспект	<i>О. В. Лега, Я. І. Вічний, Д. Б. Саулко</i>	207
Особливості первісного визнання продукції сільськогосподарського виробництва	<i>З. М. Левченко, М. В. Єрмолаєва</i>	210
Формування собівартості продукції рослинництва	<i>О. Ю. Литвин, А. І. Іценко</i>	213
Методи оцінки кредитоспроможності підприємств	<i>О. Ю. Литвин, І. В. Приймак</i>	216
Особливості обліковий процедур розрахунків з постачальниками та підрядниками	<i>Т. П. Мац, О. М. Малига</i>	219
Визнання витрат в статистичному аналізі	<i>Я.О. Мельник, Ж.А. Кононенко</i>	222
Статистичний аналіз собівартості продукції	<i>К. Р. Міхеєва, Ж.А. Кононенко</i>	225
Нормативне регулювання обліку доходів та фінансових результатів згідно з міжнародними стандартами	<i>Т. В. Мокієнко, В. М. Пліщенко, А. Є. Гуріна (Литвяк)</i>	228
Підходи до розуміння сутності та проблеми ідентифікації електронних грошей як об'єкту обліку	<i>Т.В. Нетеса</i>	231
Проблеми формування звіту про фінансові результати (Звіту при сукупний дохід)	<i>Ю. О. Ночовна К. С. Магальян</i>	233
Проблеми обліку основних засобів аграрних підприємств	<i>Ю. О. Ночовна, А. Г. Швець</i>	236
Актуальні питання обліку заробітної плати в умовах глобалізації інформаційних процесів	<i>М. О. Палій</i>	240
Професійна етика та психологічні аспекти бухгалтера	<i>І.Г. Панченко, Ю. О. Романченко</i>	243
Класифікація як основоположний фактор формування облікової політики щодо основних засобів	<i>К.К. Пасюк</i>	246

Актуальні аспекти обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей в національній та міжнародній практиці	<i>Л. Р. Пащенко, А. В. Подкич</i>	248
Формування амортизаційної політики підприємства в контексті підвищення його інвестиційної привабливості	<i>О. В. Педяш</i>	253
Зарубіжний та вітчизняний досвід методів обліку витрат для цілей управління підприємством	<i>К. А. Пилипенко, І.О. Крижевенко</i>	255
Контроль розрахунків з підзвітними особами	<i>К. А. Пилипенко, І. Матіїв</i>	259
Аналіз та система показників оцінювання дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства	<i>К. А. Пилипенко, А. Сінельнікова, Н.С. Полонська</i>	263
Документальне оформлення операцій з обліку запасів	<i>К. А. Пилипенко, Ю.В. Шевченко</i>	268
Власний капітал: удосконалення методики обліку	<i>Н.І. Пластун, Т.М. Воскобойник</i>	271
Витрати на ремонт основних засобів: документування та облік	<i>Т. Б. Прийдак С. В. Токар, В. О. Кириченко</i>	274
Облік палива за смарт-картками	<i>Т. Б. Прийдак, А. В. Шило</i>	277
Баланс (Звіт про фінансовий стан): особливості складання у вітчизняній та зарубіжній практиці	<i>Н.В. Прохар, О.М. Дігтяр</i>	280
Сутність та значення фінансової звітності в управлінні підприємством	<i>Н.В. Прохар, Н.С. Калініна</i>	283
Товарні запаси: проблемні аспекти визначення поняття	<i>Н.В. Прохар, А.В Керіта</i>	285
Баланс (Звіт про фінансовий стан): історичні аспекти та сучасність	<i>Н.В. Прохар, Н.В. Князева</i>	28
Системи обліку виробничих запасів: практичні аспекти застосування у вітчизняній та міжнародній практиці	<i>Н.В. Прохар, М.С. Кобилка</i>	290
Виробничі запаси: проблемні аспекти сутності та відображення в обліку	<i>Н.В. Прохар, Я.І. Коломієць</i>	293
Фінансова звітність як інформаційна база для прийняття управлінських рішень	<i>Н.В. Прохар, Н.В. Кудлюк</i>	296
Спільні ознаки та відмінності фінансового і податкового обліку дебіторської заборгованості	<i>Н.В. Прохар, В.О. Ладеха</i>	299
Сутність та класифікація грошових коштів	<i>Н.В. Прохар, А.Г. Міфтахова</i>	302
Сутність і класифікація кредиторської заборгованості	<i>Н.В. Прохар А.В. Могила</i>	305
Готова продукція: проблемні аспекти сутності та класифікації	<i>Н.В. Прохар, В.В. Чорнуцький</i>	308
Державний внутрішній фінансовий контроль в Україні	<i>Ю.О. Романченко, А. М. Липко, В.М. Копча</i>	311

Проблематика функціонування аналізу, обліку і контролю в умовах глобалізації інформаційних технологій	<i>К.С. Рудницька, Х.Д. Туряк</i>	314
Актуальні аспекти обліку фінансових результатів підприємств в сучасних умовах	<i>Я.С. Самсоненко, К. В. Фурса</i>	317
Сучасні проблеми професійної етики бухгалтера	<i>Ірина Співак</i>	320
ПСБО або МСФЗ?	<i>Т.С. Стоева</i>	322
Управління витратами: облікові аспекти	<i>А.Г. Суха</i>	326
Основні етапи аналізу основних засобів та їх функціонального стану	<i>А. Ю. Темник</i>	329
Можливості системи управлінського обліку для закладів охорони здоров'я	<i>І.В. Трикоз, А.О. Тимошенко</i>	332
Зміни нормативно-правової бази щодо складання спрощеної фінансової звітності	<i>С. В. Тютюнник</i>	335
Послідовність факторного аналізу коефіцієнтів ліквідності	<i>Ю. М. Тютюнник, Г. М. Лоза</i>	337
Конфлікт інтересів професійних бухгалтерів: види та функціональні наслідки	<i>М. С. Тютюнник, Ю. О. Романченко</i>	342
Моделювання факторів зміни стійкості економічного зростання підприємства	<i>Ю. М. Тютюнник, О. О. Сайно, А. В. Іванко</i>	345
«Креативний облік»	<i>К.В. Черненко</i>	350
Інвентаризація дебіторської заборгованості: основні моменти	<i>К.В. Черненко, В. І. Жовнір</i>	352
Систематизація поглядів на етапи становлення податку на прибуток	<i>Д. О. Швед, Ю. В. Городнича, М. В. Дворник</i>	355

СЕКЦІЯ 4. ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ

Аудит продукції сільськогосподарського виробництва	<i>А. І. Білоус</i>	359
Організаційні аспекти аудиту зносу (амортизації) основних засобів	<i>М. О. Коцар, О.О. Прохорова</i>	362
Внутрішній аудит у системі управління ризиками в банку	<i>В.О. Петровська, С.А. Власюк</i>	365
Організація аудиту розрахунків з дебіторами	<i>К.А. Пилипенко, А.С. Васільєв</i>	367
Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні	<i>К.А. Пилипенко, Т. О. Маначинський</i>	370
Документальне оформлення результатів інвентаризації	<i>Л. О. Ходаківська, К. В. Лубенець</i>	373
Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні	<i>Г.Ю. Шевякіна</i>	376

СЕКЦІЯ 5. ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Оподаткування підприємств аграрної сфери в умовах євроінтеграційних процесів	<i>Л.В. Барабаш</i>	380
Зарубіжний досвід справляння податків з нерухомості	<i>О. В. Безкровний</i>	383
Принципи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства	<i>А.А. Бікусов, І.С. Борісова</i>	386
Фінансова політика як складова державного регулювання економіки. Актуальні проблеми	<i>І. І. Булах, О. В. Шиманська</i>	388
Розвиток ринку страхових послуг України	<i>С.В. Гончар</i>	391
Стан фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні	<i>Б. З. Гульчевська</i>	394
Упущена вигода при несанкціонованому використанні земельних ділянок під приватними забудовами	<i>А. В. Дивнич</i>	396
Бюджетна політика держави: ефективність та шляхи удосконалення	<i>Н. В. Жадько</i>	399
Роль бюджетної політики в фінансовій безпеці України	<i>О.Р. Західна, Ю.О. Мосолова</i>	402
Основні засади податкової політики в країнах ЄС на сучасному етапі	<i>Ю. О. Кириченко</i>	405
Значення ПДВ в системі непрямих податків	<i>Т. І. Кочерга</i>	408
Фінансова політика як складова політики держави в сучасних умовах	<i>А. В. Круковська</i>	411
Податкова політика та принципи оподаткування в Україні	<i>В. М. Лисенко</i>	414
Засади формування інвестиційної стратегії інституційних посередників	<i>Д.Р. Мауер, Л.В. Бражник</i>	417
Сучасні методи залучення ресурсів банківськими установами України	<i>Н.В. Москаленко, К.І. Філіпішина</i>	420
Фінансова стабільність банківської системи України	<i>А. С. Остапенко, Т. М. Повод, І. С. Малярчук</i>	423
Особливості управління ризиками в аграрному секторі економіки	<i>О.Т. Прокопчук</i>	426
Наслідки змін облікової ставки НБУ у 2018 році	<i>Н.В. Сачук</i>	430
Кредитні відносини комерційних банків із позичальниками	<i>Д.О. Скоп, С.А. Власюк</i>	433
Вплив рівня централізації ВВП у бюджеті на економічний розвиток держави	<i>М. Ю. Телятник</i>	434
Основи управління кредитним портфелем банку	<i>Ю. В. Улянич, Д.С. Сторожук</i>	438
Інвестиційна діяльність банків України	<i>І. М. Філіпюк</i>	441

Особливості функціонування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на сучасному етапі	<i>Л.І. Черненко</i>	444
--	----------------------	-----

СЕКЦІЯ 6. МАРКЕТИНГ: ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ

Екологічний маркетинг у системі еколого-економічного управління	<i>С. Р. Акчуріна, В. В. Лебедченко</i>	448
Методи оцінювання ефективності управління маркетинговою діяльністю підприємства	<i>В. Ю. Горілей</i>	451
New mobile marketing strategy in the context of target markets and target audience	<i>Оксана Любомирівна Горяча</i>	454
HR-бренд як чинник конкурентоспроможності підприємства	<i>Т.В. Дядик, М.В. Іванов</i>	457
Стан та перспективи розвитку сучасного маркетингу	<i>О.В. Ігнат'єв</i>	560
Методологія формування конкурентної стратегії підприємства	<i>В. О. Кібальник</i>	463
Довгострокові наслідки маркетингового впливу на дітей шкільного віку на продуктовому ринку	<i>А. С. Коноваленко</i>	466
Сутність поняття «конкурентоспроможності підприємств»	<i>І. П. Міхалець</i>	469
Концептуальні підходи до трактування сутності маркетингового потенціалу підприємства	<i>Б. М. Перетяка</i>	472
Управління маркетинговою діяльністю підприємства за впливу конкурентної боротьби	<i>О.О. Пустильник, Г.В. Соломіна</i>	475
Формування маркетингової стратегії підприємства	<i>С. В. Романенко</i>	478
Особливості використання маркетингової комунікаційної політики туристичними підприємствами	<i>І.А. Романюк</i>	481
Дефініція понять «ефективність» і «результативність» діяльності підприємства	<i>І.О. Терещенко, К. О. Ткаченко</i>	484
Організація системи управління конкурентоспроможністю підприємства	<i>А. А. Шульга</i>	487

СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методи та інструменти стратегічного управління підприємством	<i>Д. І. Білецька</i>	491
--	-----------------------	-----

Ю. М. Грибовська, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Л. О. Ходаківська, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавська державна аграрна академія
(м. Полтава, Україна)

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРЕТЕНЗІЯМИ

Претензія – це письмова заява одержувача постачальникові продукції (підрядникові) щодо виявлення в період дії гарантійних зобов'язань невідповідності якості чи комплектності поставленої продукції (виконаних робіт) установленим вимогам, а також вимогам про відновлення, заміну дефектної продукції або повторне виконання робіт.

Облік у пред'явника претензії.

Для ведення обліку розрахунків за претензіями, які пред'явлені постачальникам, підрядникам, транспортним та іншим організаціям, а також за пред'явленими їм та визнаними штрафами, пенею, неустойками Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачений субрахунок 374 «Розрахунки за претензіями» [1].

За дебетом субрахунку відображають суми за претензіями:

- пред'явленими внаслідок виявлення в отриманих і сплачених рахунках невідповідності цін і тарифів, передбачених договором, а також виявлення арифметичної помилки;
- які пред'являються постачальникам унаслідок невідповідності якості відвантажених ТМЦ, виконаних робіт та наданих послуг технічним і іншим умовам договору;
- пред'явленими постачальникам і транспортним організаціям унаслідок виявлення нестачі вантажів понад норми природного убутку;
- за брак, простій і збитки, понесені з вини постачальників;
- пред'явленими до покупців унаслідок несвоєчасної оплати вартості поставлених ТМЦ (виконаних робіт, наданих послуг).

Також за дебетом субрахунку 374 відображають суми за штрафами, пенею, неустойками, що стягаються з постачальників, підрядників, покупців, замовників за недотримання договірних зобов'язань у розмірах, передбачених договором або визначених судом.

При погашенні контрагентом заборгованості за претензією субрахунок 374 кредитує в кореспонденції з дебетом рахунків обліку грошових коштів (30, 31) або активів (15, 20, 22, 28 тощо).

Приклад 1. За договором постачальник зобов'язаний здійснити постачання товару на суму 60000 грн (у тому числі ПДВ – 10000 грн). При прийманні товару виявлена нестача понад норми природного убутку в сумі 12000 грн (у тому числі ПДВ – 2000 грн).

Покупець пред'явив постачальникові претензію на суму нестачі.

Варіант 1. Покупець перерахував передоплату на повну суму постачання. Після пред'явлення претензії:

а) постачальник відшкодував суму товарів, які недопоставив, грошовими коштами;

б) претензія покупця не задоволена.

Варіант 2. Перша подія – постачання товарів.

Після пред'явлення претензії постачальник допоставив товари, яких бракувало.

Облік у пред'явника претензії – покупця наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Бухгалтерські записи з обліку пред'явлення претензії покупцем

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
Варіант 1. Покупець перерахував передоплату				
1.	Перераховано передоплату за товари	371	311	60000
2.	Відображено не підтверджену податковою накладною суму ПДВ	644/1	644/ПДВ	10000
3.	Отримано зареєстровану податкову накладну і відображено у складі податкового кредиту суму ПДВ	641/ПДВ	644/1	10000
4.	Оприбутковано фактично отримані товари	281	631	40000

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
5.	Списано суму відображеного раніше податкового кредиту з ПДВ (виходячи з фактично отриманого товару)	644/ПДВ	631	8000
6.	Пред'явлено претензію постачальникові в частині вартості товарів, яких бракує	374	631	12000
7.	Відображено залік заборгованостей	631	371	60000
а) постачальник відшкодував вартість товарів, які недопоставив, грошовими коштами				
8.	Отримано суму відшкодування	311	374	12000
9.	Відображено коригування податкового кредиту з ПДВ (методом «червоне сторно»)	641/ПДВ	644/ПДВ	2000
б) претензія покупця не задоволена				
10.	Списано дебіторську заборгованість після визнання її безнадійною	38(944)	374	12000
11.	Відображено коригування податкового кредиту з ПДВ (методом «червоне сторно»)	641/ПДВ	644/ПДВ	2000
12.	Відображено суму списаної дебіторської заборгованості на позабалансовому рахунку	071	—	12000
13.	Списано суму із позабалансового рахунку після закінчення строку позовної давності	—	071	12000
Варіант 2. Перша подія – постачання товарів				
1.	Отримано товари від постачальника (виходячи з фактичного постачання)	281	631	40000
2.	Відображено ПДВ, але не включено до складу податкового кредиту до виправлення податкової накладної	644/1	631	8000
3.	Виставлено претензію постачальникові на суму товарів	374	631	12000
4.	Отримано зареєстрований розрахунок коригування до податкової накладної і відображено податковий кредит	641/ПДВ	644/1	8000
5.	Перераховано постачальникові оплату за фактично отримані товари	631	311	48000
6.	Отримано від постачальника товари в рахунок погашення виставленої претензії	281	374	10000
7.	Відображено не підтверджену податковою накладною суму ПДВ	644/1	374	2000
8.	Отримано зареєстровану податкову накладну і відображено у складі податкового кредиту суму ПДВ	641/ПДВ	644/1	2000
9.	Оплачено вартість допоставлених товарів	631	311	12000

Приклад 2. Підприємство відвантажило товари на суму 6000 грн (у тому числі ПДВ – 1000 грн). Собівартість реалізованого товару – 3500 грн. Покупець оплату своєчасно не провів. Постачальник подав до суду позов про стягнення заборгованості з покупця. Проте суд відмовив у задоволенні позову.

Облік у пред'явника претензії – постачальника наведено у табл. 2.

Бухгалтерські записи з обліку пред'явлення претензії постачальником

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1.	Відвантажено товари	361	702	6000
2.	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	702	641/ПДВ	1000
3.	Списано собівартість реалізованого товару	902	281	3500
4.	Пред'явлено позов до суду про стягнення заборгованості з боржника	374	361	6000
5.	Списано заборгованість на витрати у зв'язку з незадоволенням позову судом	38(944)	374	6000

Отже, для відображення в обліку доходів (наприклад, якщо претензія містить вимогу про відшкодування непрямих збитків) необхідно дочекатися визнання претензії боржником або рішення суду про стягнення відповідних сум, після чого здійснити бухгалтерський запис: Дт – 374 Кт – 715.

Суми пред'явлених, але не визнаних претензій, на рахунках бухгалтерського обліку не відображають. Пред'явлені претензії відображають бухгалтерським записом: Дт – 374 Кт – 361, 631.

Список використаних джерел:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. № 291 / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 11.10.2019).